

1. Ποιές οι δράσεις και οι πρωτοβουλίες του υπουργείου σχετικά με την ανάπτυξη των ΑΠΕ στο άμεσο μέλλον.

Οι ΑΠΕ είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την αειφόρο ανάπτυξη. Ωστόσο, οι ρυθμοί υλοποίησης των επενδύσεων επιβραδύνονται τόσο από τις υψηλές απαιτήσεις σε κεφάλαια και τεχνογνωσία, όσο και από τις τεχνικές δυσκολίες, και σε σημαντικό βαθμό από την πολυπλοκότητα του καθεστώτος που τις διέπει, ενώ δεν πρέπει να αγνοηθεί και ο παράγων «κοινωνική συναίνεση-αποδοχή» ιδίως στο επίπεδο των τοπικών κοινωνιών. Για την ταχύτερη διείσδυση κάθε μορφής ΑΠΕ στην ελληνική ενεργειακή αγορά, απαιτείται στρατηγική και συγκεκριμένες πολιτικές για την άρση των αδειοδοτικών, χρηματοοικονομικών, εμπορικών και λοιπών στρεβλώσεων στην αγορά και τη διαμόρφωση ορθολογικών κινήτρων. Πρόκειται για ένα σύνθετο εγχείρημα που απαιτεί συναντίληψη κράτους, κοινωνίας και επενδυτικής κοινότητας, για το τι σημαίνει ανάπτυξη των ΑΠΕ και πώς θα τη διαχειριστούμε καλύτερα σε σχέση με το οικονομικό, το επιχειρηματικό και το κοινωνικό περιβάλλον. Το ζήτημα αυτό το αντιμετωπίζουμε με την επεξεργασία ενός ενιαίου και αρμονικού πλαισίου ανάπτυξης των ΑΠΕ σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Το αποτέλεσμα της εργασίας αυτής θα τεθεί σύντομα σε δημόσια διαβούλευση. Στο μεσοδιάστημα, προωθήσαμε ήδη νομοθέτημα για την ισορροπημένη χρηματοδότηση και ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

2. Τί γίνεται με τα μεγάλα φωτοβολταϊκά και την αλλαγή διαδικασίας αδειοδότησης;

Αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό ως προς το στόχο των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο και ως προς την πραγματική συμβολή τους στην αειφόρο ανάπτυξη, είναι η εγκατεστημένη και λειτουργούσα ισχύς τους. Το επενδυτικό ενδιαφέρον, όπως εκφράστηκε για παράδειγμα στα φωτοβολταϊκά συστήματα, δεν πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτο, αλλά να αντιμετωπιστεί στο σύνολό του δίνοντας ισότιμη ευκαιρία σε όλους για υλοποίηση των έργων που είναι πράγματι ώριμα τεχνικά και βιώσιμα οικονομικά.

Ο Νόμος που θα κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων είναι αποτέλεσμα της μακράς διαβούλευσης που διεξάγουμε με τους εκπροσώπους του κλάδου και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και της προσεκτικής εξέτασης του θεσμικού πλαισίου των άλλων χωρών. Στόχος μας είναι η θέσπιση ενός ορθολογικού συστήματος το οποίο αφενός, θα διευκολύνει εκείνα τα επιχειρηματικά σχέδια που διακρίνονται για την επάρκεια και αξιοπιστία τους και αφετέρου, δεν θα επιβαρύνει υπέρμετρα τον καταναλωτή από την επίπτωση που θα είχε στο τέλος ΑΠΕ το οποίο καταβάλλει μέσω των τιμολογίων.

Η νομοθετική ρύθμιση προβλέπει, σε προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, εξέταση του συνόλου των αιτημάτων που έχουν υποβληθεί και τη χορήγηση εξαίρεσης από άδεια παραγωγής ή άδεια παραγωγής για τα θετικά αξιολογηθέντα, χωρίς επιμερισμό ισχύος. Για την παράλληλη εξασφάλιση της επιτυχούς υλοποίησης των έργων από τους επενδυτές και της αποφυγής δυσανάλογης αύξησης του τέλους ΑΠΕ για τους καταναλωτές, λαμβάνοντας υπόψη εκτιμήσεις για την εξέλιξη του κόστους αγοράς και εγκατάστασης του σχετικού εξοπλισμού, σχεδιάσαμε σταδιακή αποκλιμάκωση της τιμής αγοράς ενέργειας (feed-in-tariff) σε συνδυασμό με εξαρχής διασφαλισμένη σταθερή διατήρηση της τιμής για διάστημα 20 ετών.

3. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα στην ανάπτυξη των ΑΠΕ και πως σκέφτεται το υπουργείο να τα αντιμετωπίσει.

Το Πακέτο Ενέργειας - Κλίματος που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δεσμευτικούς στόχους 20% διείσδυση ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση των κρατών- μελών, 20% μείωση των εκπομπών CO₂ στον ενεργειακό τομέα και 20% εξοικονόμηση στη συνολικά καταναλισκόμενη ενέργεια, αποτελεί μια τεράστια πρόκληση για την Ευρώπη και δείχνει το μέτρο για την αποτελεσματική διαχείριση της κλιματικής αλλαγής. Η ανάπτυξη των ΑΠΕ αποτελεί ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική προτεραιότητα.

Η βάση από την οποία ξεκινάμε, ο Νόμος 3468/2006 που θεσμοθέτησε συγκεκριμένες επιδοτήσεις και εγγυημένες τιμές πώλησης για επενδύσεις στις ΑΠΕ, η επίλυση των προβλημάτων με τα φωτοβολταϊκά, το ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ καθώς και η επεξεργασία του ενιαίου πλαισίου που προανέφερα, διαμορφώνουν ένα αισιόδοξο μήνυμα.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφέρω ότι η εξέλιξη της εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ στην Ελλάδα είχε ένα σταθερό ρυθμό αύξησης από το 2000 έως το 2004, της τάξης του 22% κατ' έτος. Τα 483MW εγκατεστημένης ισχύος στο τέλος του 2004 έγιναν 1.060MW στο τέλος του 2007, ενώ μέσα στο 2008 αναμένεται να προστεθούν 240MW επιπλέον. Οι παραπάνω αριθμοί δείχνουν μια ετήσια αύξηση της ισχύος κατά περίπου 38% κατά την περίοδο 2004-2008, που επιβεβαιώνει την ορθότητα των νομοθετικών παρεμβάσεων και των χρηματοδοτικών μέσων που τις συνοδεύουν.

Θα ήθελα, τέλος, να αναφερθώ στις επεκτάσεις των Δικτύων Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Παρά τις εμπλοκές που έχουν προκύψει για περιβαλλοντικούς λόγους, το συνολικό μήκος του Δικτύου Μεταφοράς ανέρχεται σε 15.500χλμ, έχουν ήδη ολοκληρωθεί 250χλμ γραμμών σύνδεσης με τη Τουρκία, ενώ προγραμματίζονται άλλα 850χλμ μέσα στα επόμενα 3 χρόνια. Αντίστοιχα το δίκτυο Διανομής έχει φτάσει τα 214.000χλμ, έχουν ήδη ολοκληρωθεί επιπλέον 3.500χλμ, ενώ προγραμματίζονται άλλα 4.000χλμ για το επόμενο έτος.

4. Υπάρχει κάτι αν ανακοινώσιμο σχετικά με την ανάπτυξη του βιοαερίου και την τύχη των βιοκαυσίμων από τις νομοθετικές ρυθμίσεις του υπουργείου;

Αναφορικά με τα βιοκαύσιμα, τροποποιήσαμε το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και καταστήσαμε το 2008 μεταβατικό έτος, προκειμένου από το 2009, να ισχύσει το νέο πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτεινόμενες αλλαγές της νέας Οδηγίας ΑΠΕ. Τον Απρίλιο 2008 συγκροτήσαμε Εθνική Επιτροπή με αντικείμενο την επεξεργασία και εισήγηση σχετικών προτάσεων για την προώθηση των βιοκαυσίμων στη χώρα, στην οποία συμμετέχει το σύνολο των συναρμόδιων δημοσίων φορέων και εκπρόσωποι της αγοράς. Παράλληλα, υπάρχει συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών, προκειμένου να προωθηθεί η χρήση εναλλακτικών καυσίμων στις μεταφορές, με ειδικά κίνητρα για κατηγορίες οχημάτων δημόσιας χρήσης (πχ φυσικό αέριο/βιοντίζελ στα ταξί, τα λεωφορεία και τα απορριματοφόρα).

5. Τι ακριβώς περιλαμβάνει το πρόγραμμα "Εξοικονομώ" που παρουσιάστηκε πρόσφατα από εσάς στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων;

Η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στις πόλεις αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τη χώρα, για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την αναβάθμιση της ζωής των πολιτών και τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Ανάπτυξης και σε εφαρμογή του σχετικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με την ΚΕΔΚΕ, πρόκειται να χρηματοδοτήσει έργα και δράσεις για τη βελτίωση

της ενεργειακής αποδοτικότητας στους Δήμους της χώρας. Η χρηματοδότηση θα γίνει μέσω του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», που θα αποτελέσει βασικό τομέα ανάπτυξης του Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΕ (ΕΠΑΝ ΙΙ) και θα ξεκινήσει το 2009.

Το Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» αφορά στην εφαρμογή δράσεων και αποδεδειγμένα καλών πρακτικών για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος με έμφαση στον κτιριακό τομέα (δημοτικά κτίρια) και στους κοινόχρηστους χώρους και δευτερευόντως στον τομέα των μεταφορών και στις ενεργοβόρες δημοτικές εγκαταστάσεις, μέσω υλοποίησης τεχνικών παρεμβάσεων και δράσεων ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης της τοπικής αυτοδιοίκησης, των πολιτών και εταιρειών και φορέων.

Στο Πρόγραμμα θα συμμετάσχουν σε πρώτη φάση αστικοί δήμοι με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν Πιστοποίηση Διαχειριστικής Επάρκειας. Κάθε επιλέξιμος Δήμος θα υποβάλει ένα Σχέδιο Δράσης, που θα αξιολογηθεί στα επί μέρους τεχνικά αντικείμενα και δράσεις που περιλαμβάνει. Για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης θα υπάρχει ανώτατο όριο προϋπολογισμού ανά Δήμο με πληθυσμιακά κριτήρια.

Σήμερα οι Δήμοι, οι οποίοι θέλουν να προετοιμαστούν για την υποβολή Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Αποδοτικότητας στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», μπορούν να καταγράψουν τις ενεργειακές καταναλώσεις των κτιρίων τους, τα χαρακτηριστικά του υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού τους και τις προτεραιότητες για την ενεργειακή αναβάθμιση σε κτίρια, αστικούς χώρους και υπηρεσίες. Συμπληρωματικά μπορούν να προχωρήσουν σε προμελέτες όπου θα καταγράφεται το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας των προτεινόμενων παρεμβάσεων ή και σε μελέτες βιοκλιματικού σχεδιασμού υπαίθριων χώρων.

Το συντονισμό της προετοιμασίας του Προγράμματος έχει αναλάβει το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), ως τεχνικός σύμβουλος του ΥΠΑΝ, σε συνεργασία με την ΚΕΔΚΕ και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Λεπτομερής περιγραφή των προβλεπόμενων δράσεων και του τρόπου υποβολής προτάσεων στο πρόγραμμα θα περιληφθεί σε σχετικό Οδηγό, ο οποίος θα συνταχθεί από το ΚΑΠΕ εντός του 2008.

6. Τι άλλες δράσεις αναλάβατε στο κρίσιμο ζήτημα της εξοικονόμησης ενέργειας;

Ξεκινήσαμε με τον φιλόδοξο στόχο της εξοικονόμησης ενέργειας στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Για την επίτευξη του στόχου αυτού εκδόθηκε Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα», η οποία αποσκοπεί στην επικαιροποίηση του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου και τη συνολική και ενιαία ρύθμιση του θέματος της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, έτσι ώστε να επιτευχθεί η βελτίωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς των κτιρίων αυτών και να αποτελέσουν παράδειγμα εξοικονόμησης ενέργειας.

Η ΚΥΑ ενοποιεί παλαιότερες ρυθμίσεις σχετικές με θέματα εξοικονόμησης ενέργειας, προσθέτει νέες οδηγίες και καθορίζει λειτουργικές παραμέτρους και περιβαλλοντικές συνθήκες για τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως :

- υποχρέωση σύνδεσης (όπου υπάρχει ήδη δίκτυο) ή αίτησης σύνδεσης (όπου αναμένεται να υπάρξει δίκτυο) με το δίκτυο φυσικού αερίου
- μείωση αέργου ισχύος (συνημίτονο φ)
- προληπτική, τακτική και λεπτομερή συντήρηση κλιματιστικών εγκαταστάσεων

- τήρηση των διαφόρων προτύπων CEN για καθορισμό των επιθυμητών και επιτρεπόμενων θερμοκρασιών, της απαιτούμενης ποσότητας φρέσκου αέρα, καθώς και των επιπέδων φωτισμού ανάλογα με το χώρο
- αντικατάσταση λαμπτήρων με ενεργειακά αποδοτικότερους (κλάσης A). Για τη συγκεκριμένη δράση, έχει ήδη αρχίσει η συλλογή στατιστικών στοιχείων από το σύνολο του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα
- εγκατάσταση διατάξεων αυτοματισμού (όπου δεν υπάρχουν ήδη)

Επίσης, προτείνει πρόσθετα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία δεν απαιτούν την συναίνεση του ιδιοκτήτη του κτιρίου, όπως πχ. χρήση κατάλληλων ψυχρών βαφών, τοποθέτηση ανεμιστήρων οροφής για φυσικό αερισμό, σκίαση του κελύφους των κτιρίων, κ.α.

Τέλος, υιοθετεί σε ζητήματα προμηθειών, τις ρυθμίσεις της Κοινοτικής νομοθεσίας που επιτρέπουν την εισαγωγή περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και οικολογικών σημάτων μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών. Ως εκ τούτου, ορίζεται ότι, το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα και να προμηθεύονται τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό, ο οποίος πρέπει να διαθέτει τα προβλεπόμενα τεχνικά χαρακτηριστικά και να συνάδει με τις ενεργειακές απαιτήσεις, προδιαγραφές και πρότυπα που εξειδικεύονται ανωτέρω, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται εξοικονόμηση ενέργειας.